

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Író és szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Égész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::
Megjelenik vasár- és
ünnepeknél kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 102. szám.

Szerda, május 5.

Nagy diadalaink Galiciában.

Budapest, május 4. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Németország és Ausztria-Magyarország szövetséges csapatai hű fegyverbarátságban új győzelmet vívtak ki.

Azt a nagyon megerősített ellenséges arcvonalat, amelyet az oroszok limanovai győzelmes csatánk után visszavonulá-
lásuk óta Nyugat-Galiciában a Visztula és a Kárpátok főgerince közt tartottak, egész terjedelmében elfoglaltuk.

A támadást folytatva, az osztrák-magyar és német haderők tegnap is Frigyes főherceg tábornagy, hadseregfőpa-
ranesnek szemeláltára az egész arcvonalon újabb sikereket küzdöttek ki.

Feltartóztathatatlanul tovább vonultak előre kelet felé és nagy orosz erőket sürgős visszavonulásra kényszerítettek.

Az összes eredmény jelentősége még megközelíthetőleg sem tekinthető át.

Eddig több mint 30.000-re növekedett és óráról-órára tovább nő a foglyok száma. Az elfoglalt számos orosz hadállás-
ban tömegtelen hadianyagot zsákmányoltunk, 22 ágyú és 64 géppuska van az eddigi zsákmány közt.

Az összes többi arcvonalon a helyzet nagyjában változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, május 4. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 4.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Mitau felé való üldözés közben elfogott oroszok száma több mint négyezerre emelkedett.

Kalvarjától délkeletre megújított orosz támadásokat visszavertük. Egyszázhetven orosz elfogtunk.

Szintugy meghiusultak az oroszoknak Augusztówtól délkeletre ellenünk intézett támadásai, miközben az ellenség
nagy veszteségeket szenvedett s azonkívül hadifoglyokban négy tisztet és négyszázhusz főnyi legénységet, valamint két
géppuskát veszített.

Jedvabnonál is, Lomzától északra visszavertük az oroszoknak egy éjjeli támadását.

Délkeleti hadszíntér:

**Az Erdős-Kárpátok és a Felső-Visztula közti offenzíva jól előbbrehalad. Az első nap zsákmánya
21.500 fogoly, 16 ágyú és 47 géppuska és ezidő szerint még át nem tekinthető minden-
nemű hadiszer.**

Budapest, május 4. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.)

A képviselőház mai ülésén félegykor, amint Sztényi József képviselő befejezte beszédjét, felállott gróf Tisza
István miniszterelnök és jelentette a Háznak, hogy hozzá éppen most érkezett jelentés szerint az osztrák-magyar és német
csapatok, Nyugat-Galiciában tegnapelőtt elért nagy sikerünket és előrenyomulásunkat folytatván, elfoglalták az oroszok
vonalát a Kárpátoktól a Visztuláig.

Ezen nagy siker folytatásaképpen a tegnapi napon a szövetséges csapatok keleti irányban győzelmesen előrenyo-
multak és gyors visszavonulásra kényszerítették az oroszokat, akiket üldöznek.

Ma még megközelíthetőleg sem ítéhető meg ennek a győzelemnek hordereje, valamint a tegnapelőtti és tegnapi
ütközet során ejtett zsákmány.

Ez alkalommal csak annyit jelenthet, hogy eddig 64 gépfegyver és 22 ágyú került kezünkbe. A hadifoglyok száma
eddig már a 30.000-et meghaladja és e szám még nem a végleges.

A képviselőház összes tagjai pártkülönbség nélkül felállván helyükről hallgatták meg a miniszterelnök jelentését
és percekig tartó dörgő tapssal és éljenzéssel kísérték azt.

A miniszterelnök beszéde után gróf Apponyi Albert állott fel és javasolta, hogy ezen nagyszerű haditények alkal-
mából a képviselőház adjon mélyen érzett hálájának és elismerésének kifejezést vitéz katonáink és szövetségeseink iránt.

Beöthy Pál elnök a képviselőház általános lelkes tetszésétől kísérve javasolta, hogy a képviselőház a nagy győzelem
alkalmából intézzen hódoló és szerencsekívánó táviratot a királyhoz, valamint a hadseregparancsnokhoz.

Az ünnepélyes pillanatra való tekintettel elnök az ülést felfüggesztette.

Budapest, május 4. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
A Temps-nak táviratozzák Szentpétervárról:

Az orosz katonai körök most már mégis kezdenek katonai jelentőséget tulajdonítani a németek északnyugat-
oroszországi előnyomulásának. A németek a tauroggeni egyetlen jó úton menetelnek Szaven át Mitau felé s egyidejűleg
a német flotta egyrésze megjelent Polangen előtt. Azt hiszik, hogy a németek Polangennél vagy a Keleti-tenger más
részén csapatokat akarnak partra tenni.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, május 4. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 4.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

**Flandriában támadásainkat észak és kelet felől nagy sikerrel folytattuk. Ma reggel Zevenkole, Zonnebeke,
Westhoeg és a Polygonenweld erdő, továbbá Nonneboschen, megannyi olyan helység, melyekért hónapok óta hevesen
folyt a harc, kezünkbe került. Az elvonuló ellenség Yperntől északra és délre levő ütegeink oldalát üzése alatt áll.**

**Az Argonneokban a franciák Le Four de Páristól északra hasztalan kísérletet tettek egy általunk május elsején
elfoglalt árok visszafoglalására.**

A Maas és Mosel között a tüzérségi harcok tegnap is tovább folytak.

Törökország háborúja.

Budapest, május 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Konstantinápoly, máj. 4. A főhadiszállás közli:

Ariburnu mellett álló ellenség, hogy mozgásszabadságát fokozza, ma balszárnyával újabb előretörést kísérelt meg, de ellentámadásainkkal magas sziklafalakkal körülvett völgybe szorítottuk és a tengerpart felé nyomtuk vissza, miközben nagy veszteségeket szenvedett.

Ugyanekkor tüzéréseink tüzelése egy ellenséges szállítóhajót felgyújtott, a part közelében álló több szállítóhajó gyorsan eltávozott.

Tegnap az Agamennon páncélos icrkálót, amikor Bulairt bombázni akarta, négy lövedékünk érte. Az Agamennon visszavonult anélkül, hogy a tüzelést folytathatta volna.

A mi esendőreink és hét angol tengerész katona között, akiket egy ellenséges tengeralattjáró naszád Bodrun közelében levő lakatlan Aegai-szigeten partraszállított, összeütközés keletkezett, amelynek folyamán a hét angol tengerész katona, akiket egy tiszt vezetett, egytől-egyig elesett.

A többi arcvonalon semmi jelentős nem történt.

A tengeren.

Budapest, május 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 4. A Wolf-ügynökség jelenti:

Május 3-án egy német tengerészeti léghajó az Északi-tengeren több angol tengeralattjáróval esatába boesájtkozott. Bombát dobott a tengeralattjárókra és egyiküket elsüllyesztette.

A tengeralattjárók ágyukból lőtték a léghajóra, de nem találták.

A léghajó sértetlenül visszatért.

Behneke.

HIREK.

— A fémkészletek rekvirálása. A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben közli, hogy

a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t. c. 24. és 27. §-a alapján a következőket rendeli: 1. §. Azokat az üzemi berendezéseket, amelyeket a m. kir. miniszterium 1337—1915. M. E. számú rendelete értelmében a hatóságoknál be kell jelenteni, a jelen rendelet értelmében hadi célokra igénybe vetteknek jelenti ki. Ezek a berendezések az üzleti telep nélkül, amelyhez tartoznak, csak azoknak a közegeknek idegeníthetők el, akiket a katonai igazgatás megvételükre és átvételükre felhatalmazott, egyébként szabadkézből való elidegenítésükhöz, valamint feldolgozásukhoz is a kereskedelemügyi miniszter különös engedélyre szükséges. Újabb intézkedés azok mindazonáltal az üzem birtokosának használatában és őrzésében maradnak. Ha ezek a berendezések az üzleti teleppel együtt idegeníttetnek el, igénybe vételük az új birtokossal szemben is hatályos. 2. §. Az üzem birtokosa bármikor kívánhatja, hogy a katonai hatóság az igénybe vett berendezéseknek végleges átvétele vagy szabad rendelkezésre visszabocsátása felől határozzon. Az ilyen kérelmekre vonatkozó beadványokat postán ajánlván a központi requisitions bizottság (Budapest II., kereskedelemügyi miniszterium, ipari műszaki ügyosztály) címére kell küldeni. Ha a folyamodó kérelemnek elintézéséről a kérelem postára adásának napjától számított 4 héten belül értesítéseket nem kap, úgy a kérelmében megjelölt tárgyakkal szabadon rendelkezhetik. 4. §. Aki az igénybe vett készletet vagy annak egy részét a jelen rendelet ellenére elidegeníti vagy feldolgozza, vagy pedig a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. t. c. 17. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— A madarak és fák napjának jubileuma. A madarak és fák napjának tizedik évfordulóját jelzi az 1915-ik év. Az Országos Állatvédő Egyesület, melynek kérelmére gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter 1906-ik évben a madarak és fák napját, mint évenként visszatérő iskolai ünnepnapot az ország valamennyi népiskolájában rendszeresítette, igen nagy súlyt vet arra, hogy ezt a szép és minden vonatkozásában felkarolásra méltó intézményt tíz éves fennállása alkalmából minél lelkesebb szellemben ünnepeljék meg. Az egyesület azért a legmelegebb kéréssel fordul az ország nagyrészt és magasztos feladatának színvonalán álló tanítószághoz, hogy célzatát rokonszenves odaadással támogassa. Az egyesületnek tudomása van arról,

hogy néptanítóink ezrei a harctéren ontják véruket a hazáért, tudomása van arról, hogy családjaik ezrei a mindennapi élet számtalan nehézségei közben fájdalommal és aggodalommal élik napjaikat, tudomása van arról, hogy az iskolai ifjúságnak egy része a gazdasági munkáknál segédkezik, számos iskola hadügyi okból vagy járványok miatt zárva van, de az egyesület mégis azt vallja, hogy a háború öldöklő zaja közben se feledkezünk meg gyermekeinkről, ne fosszuk meg őket a madarak és fák örömnappjától és annak a gyermekek kedélyére való áldásos behatásától. És ebből a szempontból kéri az Országos Állatvédő Egyesület az ország tanítószághoz, hogy mindenütt, ahol csak lehetséges, minél nagyobb körültekintéssel és minden kínálkozó vagy igénybe vehető eszköz segítségével munkálkodjék azon, hogy a madarak és fák napját ez évben is az erkölcsileg és közgazdaságilag oly nagy jelentőségű intézmény szelleméhez híven megünnepeljék. Hívják össze a gyermekeket ott is, ahol ezidő szerint a tanítás szünetel, hogy a madarak és fák napját kirándulás keretében megtarthassák és így a tanítók és tanulók hosszas elválásával szemben ismét egy alkalom nyilvánul, melyben a köztük való kapcsolat megújul és megerősödik. Így remélhető, hogy az 1914. évben hivatalosan ismert 7760 ünnepelő iskola száma a madarak és fák napja fennállásának tizedik évében ezekkel fog emelkedni. Tanítószághunk meleg büszkeséggel tekinthet ez intézménynek egyedül az ő közreműködésével elért esedős felvirágzására, melyhez hasonló a világ egyetlen egy államában sem találunk.

Nagybeeskereken az összes állami elemi iskolák tegnap tartották meg a madarak és fák napját s az iskolás gyermekek tanítók kíséretében kivonultak a város határára s ott a szabadban iskolai ünnepély keretében a tanítók buzdító szavakkal hívták föl a gyermekeket a fák és madarak védelmére és ápolására.

— A májusi nagybeeskereki országos vásár. Nagybeeskerek város tanácsa közli, hogy a májusi országos vásár Nagybeeskereken május hó 20., 21., 22. és 23-ikán lesz, amikor a szabályszerű járattal mindenféle haszonállat fölhajtható.

— Fémek a katonaságnak. A rendőrkapitányság kéri a közönséget, legyen szíves a különféle fémeket előkeresni a padlásról, pincéből, éléskamrából és egyéb helyekről s tartsa készletben, hogy mire a fémgyűjtőköcsi megjelenik, azokat átadhassa.

— Csernoch bíboros hercegprímás a „Magyar Talizmán”-ról. Az Országos Hadsegélyező Bizottság Jelvényosztályának egyik munkatársa a napokban tisztelt Csernoch János dr. bíboros hercegprímásnál, hogy ömeninenciájának a „Magyar Talizmán”-mozgalom egyes fázisairól referáljon. A hercegprímás ur az előterjesztéseket meglelégedéssel és öröm-

mel tudomásul vette és a beszélgetés során ezeket mondotta: „Nagyon örülök, hogy a „Magyar Talizmán” országszerte oly lelkes fogadtatásra talált. Ezt nem is vártam másképp. Ez a nemes és szép mozgalom minden támogatást megérdemel.” Az elmúlt héten egyébként ismét több mint száz tagja a magyar papságnak jelentkezett, hogy a „Magyar Talizmán”-nal utólagos elszámolásra foglalkozni kíván. Most már tehát közel ezer magyar pap terjeszti ezt a szép háborus szimbólumot. A bizottság kéri a lelkeskedő papságot, hogy a tagjait, kik a terjesztésre utólagos elszámolás mellett hajlandók, hogy az anyag szempontjából mielőbb jelentkezni szíveskedjenek.

— Jön a fémgyűjtőköcsi. Adakozzunk fémeket.

— Gyilkosság önvédelemből. Páncsováról írják: Wagner beresztőci bíró a községben a napokban közmunkára rendelt ki embereket. Közülük egy cigányt is kirendelt, de ez megtagadta a munkát, sőt fölkapott egy vasvillát s a bíróra rontott. A bíró védelmiül szintén egy vasvillát kapott föl s amikor a cigány feléje szurt, ő is a cigánynak szurt és oly szerencsétlenül döfte a vasvillát a cigányba, hogy az rövidesen meghalt. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a bíró jogos önvédelemben szurta le a cigányt.

— Gépészek vizsgálja. A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden május hó 9-ik napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kelően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez Szeged, Földvár-utca 4. sz. küldendők.

— A szép magyar világ. Zubolynak, a harctéren elesett kitűnő írónak közvetlenül hadbavonulása előtt írt cikkét közli most május 2-iki legújabb számában a Jó Pajtás kegyeletes megemlékezésével. A finom cikk a régi magyar gyermekéletről mond érdekes dolgokat. Ugyan-ebbe a számba verset írt Léva József, Sebők Zsigmond folytatja Tamássy Miklós című új, napról-napra érdekesebbé váló regényét, Kóbor Ilona egy arab fiúról mond kedves történetet. Elek nagyapó Rókáné komamasszonyról új mesét, Zsigabácsi mulatságos mókát mond el. Rákosi Viktor folytatja a gibraltári összeesküvők című rendkívül érdekes regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A kárpáti tűzvonalban.

— Egy hét a sajtóhadiszálláson. —

IV.

Sajtóhadiszállás, ápr. 26.

(Vom Kriegspresse
quartier genehmigt.)

Itt táruult elem a zempléni harcok egész helyzetképe április 15-ikéig:

A Laborez-völgy és Virava-völgyben osztrák-magyar csapataink egész télen át az óriási túlerővel szemben hősiességgel tartották magukat. Hónapokon át harcoltak sok dicsőséggel — emlegetik a németek.

Az oroszok itteni seregüket új csoportokkal erősítették és március második felében ide küldötték a Przemyslnél felszabadult ostromló sereg legnagyobb részét, mert az volt a kitűzött céljuk, hogy a völgyön keresztül hatolnak Magyarország belsejébe.

A megviselt csapatok támogatására érkeztek ide a németek, a Deutsches Besz-kiden Corps.

Március 30-ikán 50-60 órai utazás után, íglőt érintve, a zempléni frontra érkeztek.

Az orosz túlerőnek ebben az időben sikerült elfoglalni a Kobylát és itt-ott már az osztrák-magyar lövészárkokig hatoltak.

A megindult orosz offenzíva hathatós ellensúlyozására csapataink és egy német csapatosztály azonnal megindult és éjjeli támadást intézett az oroszok Torsztjanski Wreh-en elfoglalt állása ellen.

Támogatásukra a tüzérség egyidejűleg felvonult.

Nagy volt az oroszok elképedése, amikor egyszerre németekkel is szemben találták magukat.

Egy másik német csapat ugyanekkor megindult és Koskózig jutott, mert akkor még Izbugyaradvány ki volt téve az ellenség ágyutüzének.

A németek azonnal megkezdtek a harcot a mieinkkel együtt, azzal az eltökélt akarattal, hogy a Laboreza- és Virava-völgyben fekvő régi pozíciókat visszafoglalják.

Ellenoffenzívánk a meredek lejtők miatt csak nehéz fáradsággal ment előre, de az osztrák-magyar és a német csapatok együttes működése azonnal éreztette hatását.

Csapataink április 4-ikén reggel Izbugyabéla és Ókröske érintésével neki-vágtak a magaslatoknak.

A németek a 431-es számú magaslatot, az osztrák-magyar csapatok pedig a Javri-kát és a Kobylát vették rövidesen ismét hatalmukba.

Április 5-ikéről 6-ikára virradó éjszaka egy más fontos magaslat bevétele volt a cél. Ennek elérésére a Virava-völgyön kellett áthatolni erős orosz tüzelés közben.

Egy német generálisnak sikerült az orosz hátba kapni és ezzel a fontos magaslat bevételeit biztosítani, sok foglyot ejtve.

Egy elfogott intelligens orosz katona vallotta, hogy ebben a harcban egy egész orosz ezred megszökött.

Április 6-ikán az oroszok újra neki-feküdtek a magaslatnak a birtokáért. 24 óra alatt ötös sorokban 6 támadást intéztek állásaink ellen. Rettenetes aratása volt itt a halálnak. Az orosz lövészárkok és a mi drótsóvényeink között az orosz halottak egész dombokat alkottak.

Április 13-ikán Felsőcsébény fölött kezdték meg az oroszok sikertelen támadásaikat.

E napon történt, hogy a német csapatok vezetője egyik altisztjét két emberrel azzal a megbízással küldte le Virava községbe, nézné meg, vajjon van-e ott ellenség? Kár lett volna ugyanis a falut ok nélkül lövetni.

A patrull hősiességgel teljesítette megbízatását s rövidesen magával hozta a faluban volt 40 orosz.

Április 13-ikán magas vendége volt Laborez-völgynek. Frigyes főherceg látogatta meg itt a németekkel együtt hősiességgel küzdő csapatainkat, akit nagy katonai tiszteletadással fogadtak. Már neki örömmel jelentették az itt elért eredményeket, melyek az orosz offenzívát meg-törték.

E harcokban 23 tiszt és 10.000 orosz

katona esett foglyul, 15 gépfegyvert és 2 ágyut zsákmányoltunk.

Dicső harcok méltó eredményei ezek. Szövetséges csapataink hősi küzdelme itt állta útját a minden áron hazánk szívébe törekvő vad hordáknak. Itt kapta az igazi leckét az orosz hadvezetőség és itt győződött meg róla, hogy már csak egy ut áll előtte: a menekülés útja.

A végzet beteljesedett! Az orosz ábránd csak álom volt.

Az ezeréves Magyarország kapuit még a poklok ördögei is hiába döngetik! Látogatásunk ezzel véget ért.

Még aznap éjjel elutaztunk, másnap, április 16-ikán délelőtt Kassára érkezünk.

Délután folytattuk utunkat. Vezető századosunk ugyanis kieszközte a hadseregfelügyelőség engedélyét, hogy a grázi hadtestünket is meglátogathassuk.

Április 17-ikén reggel Bártfára érkezünk. A pályaudvar fel volt lobogóva. Azt hittük, hogy Frigyes főherceg néhány nap előtti fogadtatásának maradványai a kitűzött trikolorok, de csakhamar észrevettük az előttünk álló sín páron az udvari vonatot, mely Ferencz Salvator főherceget hozta Bártfára. Éppen a reggelit találta fel neki Stern Sándor vasúti vendéglős, a mi néhai Stern Jónás bátyánknak fia.

Századosunk a Kommandónál megbeszélte kirándulásunk tervzetét. Miután a főherceg kíséretével elrobogott Bártfafürdő felé, mi is helyet foglaltunk a rendelkezésünkre bocsátott két autón, melyek egyike még nemrég orosz tulajdon volt.

N. községig vittek az autók. Itt Zahradniczek Károly Generalmajor, egy Landwehr-Brigad Kommandánsa fogadott bennünket.

Egyszerű falusi házban van berendezve lakása, mely egyúttal iroda is. Asztal. 2-3 szék, egy fapad, egy közönséges vaságy képezik a szoba berendezését.

Ebben a szobában magyarázta nekünk a sárosi harc téri helyzetét.

Február 4-ikén volt a legerősebb ütközetünk Alsópagonynál. Ekkor 600 orosz halott borította a esatateret és 800-at elfogtunk.

Utána jóideig nyugtunk volt. Az oroszok úgy látszik beérték czzel az alapos veréssel és nem mertek bennünket tovább háborgatni.

A Kestelik Wreh, ez a fontos pozíció nagy győzelmünk dacára az említett napon alkalmasszerűen feladatott, mert csak ezáltal tudtuk az oroszot olyan terepre csalni, ahol végzetes csapást mérhettünk rá.

Ugyanilyen taktikai okokból Cseriést és a Jaeszkova Horát is átengedtük egy ízben az oroszoknak.

Január 28-ikától március 19-ikéig állandóan egy pozícióban néztünk farkasszemmel az ellenséggel.

Január második felében egy napon sikerült ugyan neki rövid időre egyik sáncunkat elvenni, de mi azt csakhamar visszahódítottuk.

Március 24-ikén a Kremirkán és Szemelnától északra helyezkedtünk el. Az előbbi helyen 24-ikéről 25-ikére virradó éjjelen egy orosz zászlóalj támadást kísérelt meg ellenünk, de mi az egész zászlóaljat elfogtuk.

Március 25-ikén foglaltuk el mostani pozícióinkat a Hradzski hegy mentén.

Utolsó nagyobb harcaink is ezideig voltak, azóta csak az oldalszárnyakon történtek apróbb csatározások.

Ezekben a harcokban az a tapasztalat szűrődött le, hogy az oroszoknak már kevés a tüzérségi municiójuk és egyáltalában tüzérség tekintetében nálunk jóval gyöngébbek.

Még taktikai visszavonulásunk alkalmával sem lőttek utánunk, csak egy alkalommal, mikor március 24-ikén új pozíciót foglaltunk el. De kárt akkor sem okoztak bennünk.

Mi azonban állandóan sok foglyot ejtettünk, akik egybehangzóan azt vallották, hogy hátul már nincs tartalékjuk.

Az elfogott oroszok 2-3 heti kiképzés után kerültek a harc tere. Legtöbbje civruhában van s csak sapkájuk árulja el katonavoltukat.

Egy fogoly orosz káplár mesélte, hogy amikor őt patrullba küldték, azonnal megadásra határozta el magát. Előzőleg ugyanis egy társa hasonló kiküldetésből eredmény nélkül tért vissza, mire a jelentést fogadó részeg tisztje azonnal lefejezte. Ő hasonló sorsra nem akart jutni.

Április 7-ikén megkíséreltük, hogy a Zboró felét megszállva tartó oroszot kiverjük. Nagy veszteséget okoztunk ekkor nekik, a mi részünkről 1 haláleset és 3 sebesülés történt.

A katonák ellátása jó, napjában minden katona 1 liter bort is kap. Járvány vagy betegség nincs közöttük. Az egészségügyi óvintézkedések szigorúan betartatnak. Minden katonát megeskettek, hogy vaját nem eszik, forralatlan vizet nem iszik. Jó lenne idehaza is követni a példát!

A katonák kitűnő hangulatban vannak.

Amíg bent vagyunk a generális szobájában, folyton dörögnek az ágyuk. Az ablakok megrepegnek, a visszhangot tempán verik vissza a sárosi hegvek.

De nemsokára jön a konvencionális déli pihenő. Mondja is a generális, nemsokára dél lesz, szünet fog beállni az ágyuzásban. Majd megbizva az ezredorvost, hogy kalauzoljon fel bennünket a várba. Pompás kirándulás ez. Az ellenség állandóan átló a romok felett, de néha a várba is küld egy-egy üdvözlőtet.

Tellér Gyula.

(Folytatjuk.)

TÁJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete“ nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Színház, művészet.

** A szerkesztő ur. — Vendrey Ferenc vendégjátéka. Tegnap este Vendrey Ferenc a Szerkesztő ur című francia bohózatban lépett föl Bejun nyomdász szerepében. Pazar, elbájoló humorral játszotta ezt a szerepet s minden mozdulata, szava nyomán derültség ömlött szét a színházban. Pompás jellemzésel színesen rajzolta meg Balláné Leontine szerepét s hasonlóan kitűnő alakítást nyújtott Balla Lucien szerepében. Mindhármukat zajos tapsokkal honorálta a közönség. Csáky Margit, az új naiva Madelaint játszotta, de kissé mereven és szárazon. A többi szereplők Korai Győző, Ernyei János, Korda Sándor, Máthé László, Parlagi Béla, Parlagi Margit megfelelőek voltak.

Ma este lesz Vendrey Ferencnek a bucsu fellépte a Tatárjárás-ban Lohonyai altábornagy szerepében.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.	óra perc
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6-21
Karlova—Szegedre délután	1-13
Zombolya—Szeged—Budapestre délután	4-00
Pancsovára délután	5-15
Karlova—Szeged—Budapestre este	7-18
Pancsovára délelőtt	8-10
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Módos—Temesvárra reggel	3-33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2-26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11-55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5-25
ÉRKEZIK.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6-49
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4-50
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9-21
Temesvár—Zombolyáról délelőtt	9-28
Temesvár—Zombolyáról este	6-33
Pancsováról délelőtt	8-38
Pancsováról este	6-52
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9-34
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4-10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8-23

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT KÖZÖL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Hirdetések.

Bei allen Eingaben ist nachstehende Geschäftszahl anzugeben.

Geschäftszahl A. I. 449/14. 23. 283—3.2

Aufforderung

an die Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger eines Ausländers.

Am 1. Juli 1914 ist der nach Nagybecskerek in Ungarn zuständige ungarische Staatsbürger Peter Aronovic Billeleur in Wien, XVI., Herbststrasse 31, Tür 10, woselbst er seinen ordentlichen Wohnsitz hatte, mit Hinterlassung einer Anordnung verstorben.

Gemäss §§ 137, 133 kais. Pat. v. 9. August 1854 R. G. Bl. Nr. 208 werden alle Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger, die österreichische Staatsbürger oder hierands sich aufhaltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche an den Nachlass längstens bis **22. Mai 1915.** beim gefertigten Gerichte anzumelden, widrigens der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an die ausländische Behörde oder eine von dieser legitimierte Person ausgefolgt werden kann.

K. k. Bezirksgericht Ottakring.
Abteilung I, am 20. April 1915.

Dr. Kratochwill.

Für die Richtigkeit der Ausfertigung der Kanzleileiter:
Kosak.

A temesvári m. kir. folyammérnöki hivataltól.
609—915. szám 282—2.1

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a Béga-csatorna védőtűtéseiben ebben az évben termelt fü kisebb szakaszokban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatik.

Az árverés folyó évi május hó 14-én reggel 8 órakor az Ötvény község melletti béga-csatornai hidnál veszi kezdetét.

1. Május 14-én Temesvártól az ittebei hidig.
2. Május 15-én az ittebei hidtól Jankahidig.
3. Május 17-én az öszényi hidtól Temesvárig. (Kezdetét veszi reggel 9 órakor az öszényi béga-csatornai hidnál).

4. Május 19-én Iktár Budinceztől—Topolyig (kezdetét veszi délelőtt 9 órakor az iktár-budincei hidnál) terjedő csatornaszakaszon és pedig mindenütt a helyszínen lesz az árverés a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttje által megtartva.

Miről a venni szándékozókát tájékoztató céljából oly megjegyzéssel értesitem, hogy a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttje által megtekintethet.

Temesvár, 1915. évi április hó 29-én.

A hivatal főnöke:

Cserenyés Jenő,
kir. műszaki tanácsos.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csuser János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirthich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoim Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadta Pleitz Fer. Pál.